

ความเป็นมาของปัญหา

การอุดมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ และผู้ที่ เป็นผู้ใหญ่แล้ว ตามความหมายที่นิยมใช้กันนั้น หมายถึง การศึกษาที่จัดหลังจากมัธยมศึกษา ผู้เข้าศึกษาในระดับนี้ ส่วนใหญ่มักจะมีอายุระหว่างวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นระยะเตรียมตัวเพื่อจะเป็นผู้ใหญ่ที่ปรับตัวได้อย่างมีความสุข ลักษณะของนักศึกษาในค่านบุคลิกภาพจึงมองเห็นได้เด่นชัด เพราะ เป็นวัยที่มีพลังกำลังแข็งแรงเหลือเฟือ มีความสนใจหลายด้าน ต้องการแสดงออกและต้องการเข้าร่วมกลุ่มกันทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้ปรากฏ ลักษณะการเข้าร่วมกันทำงานนี้เอง เป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรมนักศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อการปรับสภาพการณ์ของตนเองให้เข้ากับสังคมรอบข้าง เป็นการเตรียมตัวเพื่อดำเนินชีวิตในอนาคต

โพยม วรรณศิริ กล่าวถึงบทบาทโดยส่วนรวมของนิสิตนักศึกษาไว้ 2 ประการด้วยกัน คือ

1. บทบาทต่อสถาบัน ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษา นักศึกษาควรมีส่วนช่วย
ให้มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

¹ สุภาพรรณ โคตรจรัส, "นิสิตนักศึกษากับการปรับตัวในมหาวิทยาลัย," วารสาร

แนะแนว 14 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2522): 42.

² พินทิพย์ บริบูรณ์สุข, "กิจกรรมสำหรับนักศึกษา," กวีนิพนธ์ศาสตร์ 21 (ตุลาคม

2520): 17.

2. บทบาทที่มีต่อสังคม ในฐานะที่นิสิตนักศึกษา เป็นประชาชนที่บรรลุนิติภาวะทางกฎหมาย แล้ว ก็ควรได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการบริหารของบ้านเมืองด้วย และควรอยู่ในฐานะ เป็นผู้สังเกตการณ์ หรือกลุ่มฝึกหัดงาน เช่น ส่งเสริมให้การสนับสนุนให้เขาไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยตรง¹

บทบาทของนิสิตและนักศึกษาในอดีตและปัจจุบันแตกต่างกันคือ นอกจาก เรียนรู้ เพื่อจัดเตรียมรับการทดสอบความรู้แล้ว ยังต้องเตรียมรับบทบาทในสังคมอย่างจริงจัง เป็นความรับผิดชอบของนิสิตนักศึกษาที่จะต้องเตรียมรับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดความก้าวหน้าแก่ทุกฝ่าย ในฐานะที่มีบทบาทเป็นผู้นำของสังคม² สิ่งที่มีมองเห็นได้ชัดถึงลักษณะความเปลี่ยนแปลงของแนวความคิดทางการศึกษาก็คือ การศึกษาในอดีต เป็นการเตรียมคนเพื่อเข้ารับราชการและข้าราชการก็คือบุคคลที่เป็นเครื่องมือของนักการเมือง โดยนัยนี้ นักศึกษาคือผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ตาม เป็นผู้วางนอนสอนง่าย ให้รู้จักประจบเจ้านาย ประจบงาน จะได้มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นเจ้าคนนายคน แต่ก็ได้พ้นจากการเป็นทาสได้ทีเดียวไม่ กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นนั้นก็เข้าไปในลักษณะการเที่ยวเล่น การช้อปปิ้ง และการร้องเพลงเชียร์ หรือกิจกรรมประเภทบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมแทบไม่มีเลย แต่ปัจจุบัน พลังนักศึกษาเป็นตัวประกอบที่สำคัญในการพัฒนาทางสังคม ทางเศรษฐกิจ และทางการเมือง นักศึกษาควรมือคุมการซัดเซในทางสร้างสรรค์ระเบียบสังคมใหม่ โดยให้ตระหนักถึงสิ่งที่ต่อไปนี้คือ คำนึงถึงปัญหาทางจริยธรรม ศึกษาหาความรู้ด้านความซื่อสัตย์และกลไกในสังคมให้มาก ทหารวมตัวกันเป็นพลังในสังคม พยายามหาเอกลักษณ์ของความเป็นไทย อันตั้งอยู่บนรากฐานของ

¹ โปยม วรรณศิริ, "พลังนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 8(สิงหาคม-กันยายน 2516): 3-12.

² อินสอน บัวเขียว, "กิจกรรมนิสิตนักศึกษากับการปฏิวัติความคิดของคนไทย," ใน สิ่งข่าว 19 องค์การรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เชียงใหม่: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเวียงพิงค์การพิมพ์, 2519), หน้า 52.

ความเป็นมนุษย์ ความรู้สึกเช่นนี้ สะท้อนออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัดในรูปของการจัดกิจกรรม นักศึกษาที่ฟังประสงค์ โดยความคิดที่ว่า นักศึกษานั้นควรจะปรารถนาความตื่นตัว ความแปลกและ ใหม่ ความลึกซึ้งในทางความคิด สติปัญญา และมันสมองเป็นประการสำคัญ นอกเหนือไปจากความรู้อยู่ ในห้องเรียนแล้ว พิจารณาถึงคุณสมบัติและความสำคัญของนิสิตนักศึกษาในฐานะที่จะออกไปมีบทบาท อย่างมากและอย่างสำคัญในสังคม จะต้องเป็นผู้ที่เตรียมพร้อมที่จะออกไปสร้างในสิ่งที่สังคมยังไม่มี จะต้องไปเสริมในสิ่งที่สังคมกำลังทรุดโทรมให้ดีขึ้นกว่าเดิม หรือดียิ่งขึ้นไปกว่าเก่า ก็ยิ่งจะเห็นความ สำคัญของความคิดและสติปัญญามากยิ่งขึ้น² กิจกรรมนักศึกษาในยุคนี้จึงมีลักษณะกว้างขวาง และมุ่ง พัฒนานักศึกษาในแง่ที่จะออกไปมีส่วนร่วมในสังคมมากยิ่งขึ้น

✕ สำหรับนักศึกษาครุ นั้น ความตื่นตัวเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาเกิดขึ้นพร้อมกับความคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา และการปฏิวัติความคิดในช่วง 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา นักศึกษาครุเหล่านี้มี ความคิดเช่นเดียวกับนักศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพราะวัยของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ความคิด ทางสร้างสรรค์และคำนึงถึงบทบาทในสถาบันวิชาชีพครู ถูกนำมากำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม นักศึกษา ควบความคิดที่จะมีส่วนผลักดันสังคมให้ก้าวหน้า เช่นเดียวกัน กิจกรรมเริ่มกว้างขวางออกไป และตอบสนองต่อความต้องการ ของสังคมมากขึ้น การออกค่ายอาสาพัฒนาและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ อื่น ๆ รวมไปถึงกิจกรรมค่านิยม เริ่มมีมากขึ้น โดยที่นักศึกษาเริ่มตระหนักถึงความสำนึกในฐานะ ประชาชนคนหนึ่ง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หมวด 3 ระบบการศึกษาข้อ 35 ว่า

" การฝึกหัดครู เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างครูให้สามารถปฏิบัติตนและทำหน้าที่ เป็นผู้ออกให้เกิด การเรียนรู้ และการพัฒนาการโดยรอบคอบขึ้นในคำผู้เรียน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในระดับวิญญูชน

¹ สลักพันธ์ สิวรักษ์, "นิสิตนักศึกษาควรมีบทบาทอย่างไรในระยะนี้," สังคมศาสตร์ ปริทัศน์ (ธันวาคม 2516): 78-88.
² ไพฑูรย์ สินดารัตน์, "กิจกรรมอันพึงปรารถนาในชั้นมหาวิทยาลัย," สังคมศาสตร์ ปริทัศน์ (กุมภาพันธ์ 2521): 30.

จะพึงปฏิบัติได้"

วิทยาลัยครูในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีชายงานค่อนข้างกว้างขวาง มีถึง 36 วิทยาลัยในเครือเดียวกัน ความจำเป็นที่ต้องทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับงานบุคลากรนักศึกษา จึงมีความสำคัญในแง่ที่จะช่วยให้งานบุคลากรนักศึกษาดำเนินไปอย่างไค่ผลมากที่สุด ทั้งนี้เพราะงานบุคลากรนักศึกษามีความสำคัญในการตอบสนองวัตถุประสงค์ของการอุดมศึกษาด้านปรัชญา ทำให้นิสิตนักศึกษาได้เข้าใจถึงความจริง ความหมาย วัตถุประสงค์ เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นบริการเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาแต่ละคนทั้งด้านสวัสดิการและพัฒนาการ¹ ปัจจุบันงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาจึงนับได้ความจำเป็นและอยู่ในความสนใจของบุคลากรหลายฝ่าย ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของแต่ละสถาบันกำหนดไว้ใกล้เคียงกัน โดยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสิ่งช่วยพัฒนานักศึกษาค้นต่าง ๆ เช่น คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ให้แก่นักศึกษา
2. เป็นบริการสำหรับนักศึกษาในค้นต่าง ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย ทุนการศึกษา แนะนำ หรือให้คำปรึกษาและอื่น ๆ
3. มุ่งส่งเสริมประสบการณ์และทักษะหรือความสำนึกในหน้าที่อันพึงมีต่อสังคม

กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของงานบุคลากรนักศึกษา สำหรับในวิทยาลัยครู กิจกรรมของนักศึกษาครูที่ผ่านมา แม้จะก้าวหน้าแต่ก็ก่อให้เกิดปัญหา มาก ทั้งยังมีสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี และลักษณะการบริหารกิจกรรมนักศึกษาด้วย ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครู เห็นประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมอย่างกว้างขวาง เพราะจะช่วยให้ทราบถึงสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา ทราบความเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดในวิทยาลัยครู

¹C. Gilbert Wrenn, "Philosophical and Psychological Basis of Personnel Services in Education," Basis of Personnel Services. (New York: The Ronold Press Co., 1961), p. 46.

ปัญหาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ.
3. เพื่อศึกษาปัญหาทั่วไปของกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

แนวเหตุผลทฤษฎีสำคัญหรือสมมุติฐาน

ทัศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เห็นด้วย (feeling for) หรือไม่เห็นด้วย (feeling against) ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งก็ได้ สาเหตุที่ทำให้ทัศนคติของคนแตกต่างกัน เนื่องจากอิทธิพลต่าง ๆ เช่น

1. อายุ ความคิดเห็นของคนจะเจริญขึ้นตามวัย และความเจริญเติบโตของร่างกาย จากการไม่รู้ผิดไม่รู้ถูกมา เป็นการ เคารพเชื่อฟัง และมีศีลธรรม ความรู้สึกเหล่านี้เกิดจากประสบการณ์ที่มีมากขึ้น
2. ระดับการศึกษา คนที่มีการศึกษา (มีไคหมายถึงคนที่เรียนชั้นสูง) จะสามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้กับตนเองได้ ทัศนคติที่กว้างขวาง และลคอบทานบางสิ่งบางอย่างได้
3. ลักษณะอาชีพ ทัศนคติย่อมเป็นไปตามอาชีพของบุคคล เช่นบุคคลที่มีอาชีพที่สังคมยกย่อง จะมีทัศนคติต่างกับคนที่มีความฐานะค้อยในสังคม

1 สู่โท เจริญสุข, เกร็ดจิตวิทยาประยุกต์สำหรับครูและนักเรียนครู (กรุงเทพมหานคร: โอเคเอ็นสโตร์, 2521), หน้า 81-86.

สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม อธิบายเกี่ยวกับความคิดเห็น (Opinion) ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่จะมีลักษณะที่ไม่ลึกซึ้ง เช่นเดียวกับทัศนคติ คนเรามีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป และความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ ซึ่งมีส่วนสำคัญคือ

1. **Cognition Component** เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะตรงกันข้ามกับความรู้หรือความเชื่อต่อสิ่งนั้น
2. **Feeling Component** เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคล ซึ่งมีความรุนแรงของควย เช่น มีความรู้สึกรักก็มักมีทัศนคติที่ดีตามไปควย
3. **Action Tendency Component** เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้บางอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมนี้เกิดจากความรู และความรู้สึกที่มีอยู่เกี่ยวกับ วัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลนั้น ๆ¹

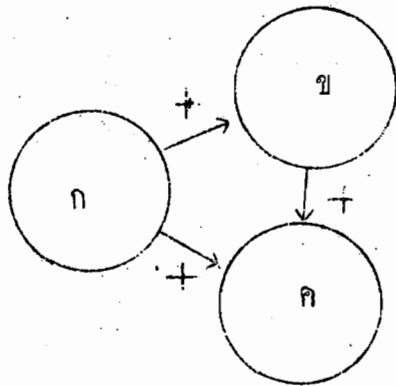
การศึกษาเรื่องทัศนคติและความคิดเห็นจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติควย เพราะการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นเหตุผดมาจากทัศนคติและความคิดเห็น เหล่านี้ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่น่าสนใจได้แก่

1. ทฤษฎีการสอดคล้องทางความคิด (Theory of Cognitive Consonance) ฟรีดแมนและคนอื่น ๆ (Jonathan L. Freedman and Others) ได้อ่างทฤษฎีของ F. Heider ซึ่งมีสาระสำคัญว่า ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ ส่วนหนึ่งเป็นวัตถุ อีกส่วนหนึ่งเป็นบุคคล 2 คน ทฤษฎีนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ส่วนนี้ และการวัดความรู้สึกของแต่ละสิ่งนี้วัดได้ 3 ทางได้แก่ การวัดความรู้สึกของแต่ละคน กับสิ่งที่เกี่ยวข้องควย โดยมีการทดลองว่า ความสัมพันธ์นั้นอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและลบ มีสถานการณ์ที่เป็นไปได้ 4 อย่างควยกัน คือ สถานการณ์ เป็นไปทางบวกหมด บวกสองทาง และลบหนึ่ง บวกหนึ่งและลบสอง หรือลบทั้งหมด ในสถานการณ์ที่ 1 และ 3 ถือว่ามีความสมดุลกัน ส่วนในสถานการณ์ที่ 2 และ 4 ถือว่าอยู่ในลักษณะไม่สมดุล

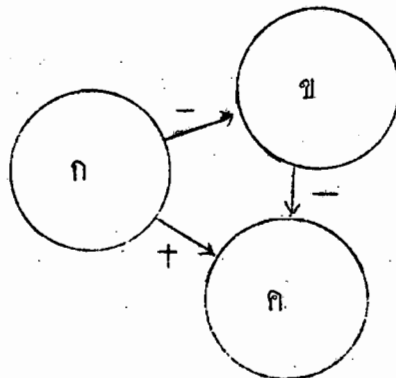
¹สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา, 2520), หน้า 103-112.

ผังภาพแสดงข้างล่างนี้

สภาพสมคณ

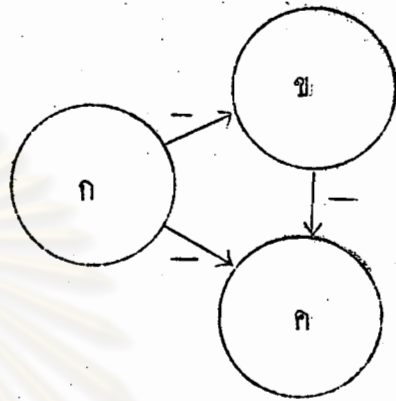

1

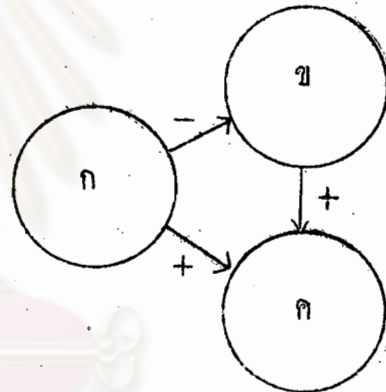

3

สภาพไม่สมคณ

2

4

2. ทฤษฎีไม่สอดคล้องทางความคิด ไทรแอนดิส (Hary C. Triandis) อ้างถึงทฤษฎีของ Festinger หรือ Festinger's Dissonance Theory ซึ่งมีสาระสำคัญว่าการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติเกิดขึ้นเนื่องจากเกิดความไม่สอดคล้อง (Dissonance) ขึ้นในตัวบุคคล ความไม่สอดคล้องดังกล่าว เกิดขึ้นเนื่องจาก

2.1 รับรู้เหตุการณ์หรือข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนคติ และความคิดเห็นเดิมของตน

2.2 ใ้รับข้อมูลใหม่ที่คาดไม่ถึง

Jonathan L. Freedman et al., Social Psychology 2d ed.

(New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Englewood Clifts, 1974), pp. 254-255.

เมื่อเกิดความไม่สอดคล้องกันก็พยายามปรับให้เกิดความสอดคล้อง (Consistency) เพื่อให้เกิดความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรม หรือเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเดิมของตนเอง หรือหลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องขึ้น¹

3. ทฤษฎีการเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ฮอฟแลนด์ เจเนิส และ เคลลี (Carl T. Hovland, Irving L. Janis and Harold H. Kelley) กล่าวว่าทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนไปเมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinions) ความคิดเห็นใหม่ ๆ เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากการเสริมกำลัง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจและการยอมรับซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ (Incentive) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์ในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น²

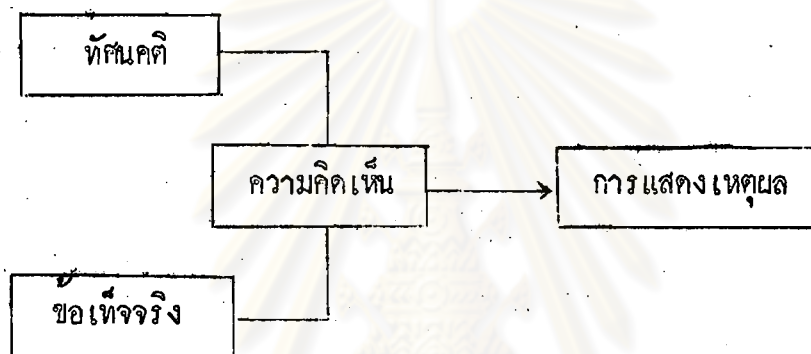
4. ทฤษฎีการตัดสินโดยสังคม (Social Judgment Theory) เซอร์ฟ และ เซอร์ฟ (Carolyn W. Sherif and Muzafer Sherif) ศึกษาเรื่องทัศนคติ พบว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม และความคิดเห็นเกี่ยวกับตน (Self-Concept) ทัศนคติจะไม่เป็นไปทางบวกมากที่สุด (Extreme Positive) หรือเป็นไปทางลบมากที่สุด (Extreme Negative) จะอยู่ระหว่างบวกอย่างสมบูรณ์และลบอย่างสมบูรณ์ และจะไม่เป็นไปในลักษณะกลาง ๆ (Neutral) ทัศนคติจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับระดับของการปรับ (Level of Adaptation) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับ (Latitude of Acceptance) จะเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคม ช่วงแห่งการปฏิเสธ (Latitude of Rejection) จะเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคมเช่นกัน และยังมีช่วงแห่งอิสระ (Latitude of Noncommitment) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับและปฏิเสธ โดยปกติทัศนคติจะแสดงออกในรูปที่เหมาะสม (Legitimate) กับสถานะของสังคม

¹ Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change. (New York: John Wiley, 1971), pp. 78-79.

² Carl T. Hovland, Irving L. Janis, and Harold H. Kelley, Communicational and Persuasion (New Haven: Yale University Press, 1953), pp. 6-10.

เพื่อจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข

การแสดงออกซึ่งวิจารณ์ฐานที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นมีความหมายที่แคบกว่าทัศนคติ เพราะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงภาพความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้²

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะในวิทยาลัยครูของไทยนั้น มีผู้ทำการศึกษแล้ว 2 ท่านคือ ประดับ นิลพังงา ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางทั้งหมด 6 แห่ง พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางไม่แตกต่างกัน แต่ความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ชั้น ปี และเพศ ของนักศึกษามีได้ทำให้ความคิดเห็น

¹ Carolyn W. Sherif, and Muzafer Sherif, Attitude, Ego-Involvement, and Change (New York: John Wiley and Sons, 1967), p. 115.

² สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีชัย การพิมพ์, 2522), หน้า 98-100.

เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างใด¹ และสามารถ คงสะอาด ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครุภาคใต้ จำนวน 5 แห่ง พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมและด้านการดำเนินงาน สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละสถาบันนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง 4 คำน²

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาแนวทฤษฎีพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาจะแตกต่างกัน เพื่อเป็นการพิสูจน์ซ้ำจากที่มีผู้วิจัยเรื่องนี้มาแล้ว ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้ คือ

1. อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครุภาคเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน
2. อาจารย์และนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครุในภาคเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกัน
3. อาจารย์ในวิทยาลัยครุภาคเหนือ 6 แห่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาในวิทยาลัยครุภาคเหนือ 6 แห่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครุในภาคเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

¹ ประคัม นิลพั่งงา, "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครุส่วนกลาง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 126-129.

² สามารถ คงสะอาด, "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครุภาคใต้" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 159-163.

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัยครูภาคเหนือ หมายถึง วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยครูเชียงใหม่ และวิทยาลัยครูเชียงราย

กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่จัดขึ้นทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้าน บุคลิกภาพ สติปัญญา ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในสังคม

อาจารย์ หมายถึง ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษาและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ อธิการ รองอธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายวิชาการ รองอธิการฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา หัวหน้าคณะวิชา รองหัวหน้าคณะวิชา เลขานุการคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาสมรม และตำแหน่งอื่น ๆ ที่มีภาระบู่

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 2 ค.บ.ชั้นปีที่ 1 และ ค.บ.ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2523

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึก หรือวิจารณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 2 ค.บ.ชั้นปีที่ 1 และ ค.บ.ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2523

ข้อกวดงเบื้อองศน

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า มีความตรง (Validity) และ ความเที่ยง (Reliability) พอที่จะนำไปใช้วัดความคิดเห็นได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถาม

จากงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ออกแบบสอบถามครั้งนี้ สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ โดยเฉพาะกลุ่มอาจารย์ เป็นผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษาและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยตรงทั้งหมด ส่วนกลุ่มนักศึกษา ใช้วิธีสุ่มแบบ Stratified Random Sampling แล้ว จึงใช้แบบ Simple Random Sampling อีกครั้งหนึ่ง

ข้อจำกัดของการวิจัย

โดยปกติการใช้แบบสอบถามในการวิจัย มีข้อจำกัดอยู่ที่ ผู้ตอบแบบสอบถาม อาจไม่ตรงตามแบบสอบถาม เพราะความเข้าใจอาจไม่ตรงกับผู้วิจัย แม้การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้หาทางแก้ไขและป้องกันไว้แล้ว โดยการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการสร้างแบบสอบถามมีการตรวจแก้ และหาความเที่ยง โดยคณะผู้เชี่ยวชาญหลายท่านแล้ว แต่ก็อาจมีข้อผิดพลาดได้

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครู ภาคเหนือ ทั้งหมด 6 แห่งคือ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูพิษณุสงคราม พิษณุโลก วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยครูเชียงใหม่ และวิทยาลัยครูเชียงใหม่ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษาทั้งหมด รวม 260 คน

1.2 กลุ่มนักศึกษาใช้วิธีการสุ่มแบบ Stratified Random Sampling จากนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 2 ค.บ.ชั้นปีที่ 1 และ ค.บ.ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2523 จำนวน ร้อยละ 5 รวม 570 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับ สถานที่ทำงานหรือสถานศึกษา ทักษะ ความพึงพอใจต่องิจกรรมนักศึกษาที่จัดในวิทยาลัยครูของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบข้อที่ตรงกับผู้ตอบมากที่สุด เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในเรื่อง ต่อไปนี้ คือ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา ลักษณะกิจกรรมนักศึกษาที่จัดในวิทยาลัย การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาที่ควร เป็น และปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(1-5) เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บคืนด้วยตนเองในทุกวิทยาลัยครูที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามที่ตอบแล้ว นำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติต่อไปนี้ คือ หาค่าร้อยละ(Percent) หาค่าเฉลี่ย(Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) หาค่าคะแนนที(t-test) และหาค่า ANOVA (F-Test)

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบถึงลักษณะการจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครู ทราบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาที่จัดในวิทยาลัยครู ปัญหาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น